

Mojca Jesenovec

Filozofska fakulteta, Ljubljana; Univerzitetno središče Savaria, Sombotel

DOI: 10.4312/SSJLK.60.150-157

Prevajanje v porabščino

V prispevku predstavljam popis prevodov tujih in slovenskih literarnih del v porabščino. Porabsko narečje ima v Porabju vlogo, ki jo v matični državi zavzema knjižni jezik, uveljavljeno je tudi kot literarni jezik. Praksa prevajanja v porabščino je relativno nova, o tovrstni rabi narečja ni zaslediti veliko informacij, hkrati pa do zdaj tudi ni bilo jasnega pregleda nad tem, koliko je prevodov v porabščino in kdo so prevajalci, saj COBIB klasifikacije po narečjih ne predvideva.

porabščina, prevajanje v porabščino, Dušan Mukič, Marijana Sukič, knjižna zbirka *Med Rabo in Muro*

This article presents a list of translations of foreign and Slovenian literature into the Rába dialect. In the Rába Valley, the local dialect plays the same role as standard Slovenian does in Slovenia. It is also used as a language of literature. The practice of translating into the Rába dialect is relatively new, and there is not much information regarding this type of use of the dialect. The amount of translations into the Rába dialect has been unclear until now, and it was also unknown who the translators were because the COBIB database does not include a classification based on dialects.

Rába dialect, translating into the Rába dialect, Dušan Mukič, Marijana Sukič, the series *Med Rabo in Muro*

1 Uvod

Porabje je 94 km² velika pokrajina na skrajnem zahodu Madžarske. Pripadniki tamkajšnje slovenske manjšine¹ živijo v sedmih porabskih vaseh, urbano središče Porabja je Mo-nošter. Geografsko, jezikovno, kulturno in narodnostno je Porabje del Prekmurja; po koncu prve svetovne vojne in podpisu trianonske mirovne pogodbe je bilo območje današnjega Prekmurja priključeno Kraljevini SHS, takratnih devet slovenskih vasi današnjega Porabja pa je pripadlo Kraljevini Madžarski. Državna meja se je zarezala v vse pore življenja prebivalcev nekdanje Slovenske krajine.

Porabščina je arhaično prekmursko podnarečje, ki sicer spada pod goričansko podnarečje, vendar se od goričanskega podnarečja na slovenski strani meje razlikuje (Jesenšek 2018: 52). Po letu 1920 se je slovenski jezik na madžarski strani meje namreč razvijal drugače kot na slovenski strani, porabščina se je od prekmurščine začela oddaljevati v smeri arhazacije (Jesenšek 2018: 47). Porabščino delimo na (gornje)seniško in števanovsko različico.

Porabsko govorijo pripadniki slovenske skupnosti v Porabju in v drugih krajih Madžarske, kamor so se razselili iz Porabja; slovenščina oz. porabščina ima status manjšinskega

---

1 Za Slovence se je na zadnjem popisu prebivalstva na Madžarskem leta 2022 izreklo 3965 ljudi.

jezika. Uporablja se v vsakdanjem sporazumevanju, v narečju je večji del programa slovenskega Radia Monošter, v zapisani obliki pa se porabščina pojavlja v tedniku *Porabje*, v *Porabskem koledarju* in v knjižnem leposlovju. Narečje danes govorita večinoma le še starejša in srednja generacija, za najmlajšo generacijo je prvi jezik praviloma madžarščina, v vrtcu oz. osnovni šoli pa se učijo knjižni jezik.

Prevodna praksa v najvzhodnejšem slovenskem narečju ni nova. Začetki segajo v 17./18. stoletje, v katerega datirajo prevodi psalmov v rokopisni *Martjanski pesmarici II.* in Temlinov prevod Lutrovega *Malega katekizma* (1715, iz madžarščine) (Jesenšek 2018: 14, 92). Od utemeljitve norme govorimo o nadnarečnem prekmurskem knjižnem jeziku. Just in Koletnik (2022: 129) opozarjata na prekmurski literarni kontinuum in ocenjujeta, da je v prekmurski narečni književnosti, nastali po letu 1990, izvorno pisanih približno 60 % del, ostalo so narečni prevodi iz knjižnega jezika. Sodobni prekmurski avtorji ne oživljajo stare knjižne prekmurščine, temveč gre pri njihovem pisanju za »narečno ustvarjalnost, splošno znano v sodobni slovenski književnosti in priljubljeno tudi pri [...] ustvarjalcih drugih slovenskih narečnih skupin« (Jesenšek 2018: 10).

O porabščini kot posebnem podnarečju lahko govorimo šele od druge polovice 20. stoletja. Začetki literarnega ustvarjanja Porabcev segajo v 70. in 80. leta 20. stoletja, prevodi v porabščino pa se pojavljajo zadnjih 20 let. V porabščino se prevaja tako iz tujih jezikov kot iz knjižnega jezika. Prevodna praksa je pomemben del porabske literarne ustvarjalnosti (Tivadar 2022: 84), za porabsko manjšino pa je znotrajjezikovno prevajanje pomembno tudi v vidika ohranjanja narodnostne identitete (Koletnik, Valh Lopert, Zemljak Jontes 2019: 54). Ker je razkorak med knjižnim jezikom in porabskim narečjem velik, prevodi v narečje porabsko govorečemu prebivalstvu omogočajo spoznavanje slovenske, pa tudi tuje književnosti.

V nadaljevanju predstavljam publikacije, v katerih so objavljeni prevodi v porabščino; prevode popisujem po kronološkem zaporedju.

2 Prevodi v porabščino

2.1 Časopis *Porabje*

Tednik *Porabje* je edini slovenski časopis, ki izhaja na Madžarskem. Prva številka je izšla 14. 2. 1991. Vloga *Porabja* je informativna, narodnostna in kulturna (Just 2003: 143), časopis pa objavlja tudi literarne prispevke. *Porabje* ima že od začetka dvojno jezikovno podobo, in sicer je del prispevkov v porabščini, del pa v knjižnem jeziku. Tednik trenutno izhaja v nakladi 650 izvodov, v Porabju, Sloveniji in drugod po svetu ga prejema 450 naročnikov, preko spleta pa vsakotedensko izdajo bere povprečno 70–80 ljudi.²

Leta 2006 je bil v 21. številki na predzadnji strani tednika objavljen prevod La Fontaine nove pravljice v verzih *Krokar in lisjak*, in sicer z naslovom *Vrana in lisica*. V svoj verički

² Za podatke se zahvaljujem urednici Nikoletti Vajda.

govor jo je preko madžarskega prevoda prevedel takratni dijak monoštrske gimnazije Akoš Dončec.³

V zadnji številki *Porabja* v letu 2010 je na prvi strani objavljena zgodba *Sveta nauč*,⁴ za katero iz podpisa, ki pravi, da je »V domanjo rejč prestavila: Ema Sukič«, lahko sklepamo, da gre za prevod. Drugih informacij ob besedilu ni.

Od leta 2011 so prevodi, objavljeni v *Porabju*, delo Dušana Mukiča. Junija 2011 je objavil Poejevo *Annabel Lee (Anuška Laj)*,⁵ avgusta istega leta pa škotsko balado *Bonny George Campbell*, v prevodu *Batrivni George Campbell*.⁶

V zadnji, praznični številki *Porabja* v Cankarjevem letu⁷ je izšel Mukičev prevod *Skodelice kave (V bejloj šalici kafej; iz knjižnega jezika)*.⁸

Od aprila 2019 do marca 2020 je v 50 številkah *Porabja*⁹ izhajal cikel *Slovenske ljudske pripovedjst*, v katerem so bili objavljeni prevodi 51 slovenskih ljudskih pripovedk: *Vuk, pes pa maček, Od zlati djabk, Vrag se ženi, Ka je nikdar nej bilau pa nikdar nede, Cveglar, Zlata riba, Lagva mačija ino dobra sirauta, Šamšon ino mali šauštar, Mojca Pokrajculja, Dekličina ino pesjani, Srmački mladenec pa čedna kralična, Tri pitanja, Djug pa pojbiček, Botra smrt, Ka je najlepše, najkrepše pa najkjuše na zemlej?, S kačov se je oženo, Povodni mauž, Kak se je mladenec s šiftom po zemlej pelo, Gejš se ženi, Boter kokaut, Dobra pa lagva deklčina, Dva brata pa velikani, Krau pa njegvi trgé sinauvi, Maust z glažojne, Sin gejš, Pripovejst o žabi, Od gda má zavec kratek rép, Povodni mauž (2), Dugovüjec pa medved, Dvej pripovejsti o bejloj kači, Prapotno semen, Od gda so mravle plantave, Mali pastér, Cesar ino paver, Čüdovitna krava, Cveglar v fajfi, Gospodična, Dvej sirauti, Čena bau izica?, Pisker majorane, Muk, Gospaud ino sveti Peter, Sinek cveglar, Krau Vrba, Smrt ino šauštar, Kameni gostüvanjčarge, Sirauta ino straj, Kak je Pavliha kukca audo, Luka Mornar, Krau Matjaš ino Alenčica, Pastér s čüdovitnim kravdjim oraum. Pripovedke iz cikla so iz različnih zbirk slovenskih ljudskih pravljic in basni, prevedene so iz knjižnega jezika. Cikel prevodov je nastal ob 100-letnici rojstva dr. Milka Matičetovega.*

Aprila 2020 je bil objavljen Mukičev prevod Kersnikove črtice *Mačkova očeta (Stari pa mladi Mačkov oča; iz knjižnega jezika)*,¹⁰ nato pa še en cikel prevodov, in sicer kratke zgodbe iz zbirke *A jó palócok* madžarskega pisatelja Kálmána Mikszátha. Tudi ta cikel je izšel ob obletnici, in sicer ob 110-letnici Mikszáthove smrti, *Dobri palóci* – tako je Mukič poimenoval tudi cikel – so Mikszátha utrdili kot priznanega pisatelja. Mukič je objavil prevode 14 zgodb

3 *Porabje*, 25. 5. 2006.

4 *Porabje*, 23. 12. 2010.

5 *Porabje*, 2. 6. 2011.

6 *Porabje*, 11. 8. 2011.

7 Cankarjevo leto so na proslavi ob slovenskem kulturnem prazniku v Monoštru obeležili tudi učenci DOŠ Jožefa Košiča, in sicer so v porabčini zaigrali Cankarjev *Pehar suhjih hrušk (Krbüla süji grüsk)* (*Porabje*, 15. 2. 2018).

8 *Porabje*, 20. 12. 2018.

9 *Porabje*, od 11. 4. 2019 do 26. 3. 2020.

10 *Porabje*, 2. 4. 2020.

iz omenjene zbirke: *Bede Anne dug, Od lejpi vlas Périni dejkeu, Male čizme, Kak je Tímár Zsófi dovica gratala, Čüda v Bágyi, Szúcs Palina sreča, Pripovejst dvej marofov, Konji srmaka Gélyi Jánosa, Mlajša, Tisti nekdešnji agnjec, Gózonksa Devica Marija, Strina Galanda, »Kikla kralice«, Kama je preminaula Gál Magda*.¹¹

Marca 2023 je bil v *Porabju* objavljen prevod Prešernove *Od železne ceste (Od železne poštuje; iz knjižnega jezika)*, ki jo je Mukič »na domanjo rejč za letošnji slovenski kulturni svetek, 8. februar dojobrno«¹² in prebral na dogodku Beremo Prešerna na Prešernov dan na Generalnem konzulatu RS v Monoštru.

Aprila 2023 je Mukič objavil krajši prispevek o Đorđu Balaševiću ter prevod njegove *Priče o Vasi Ladačkom (Nauta o Vasi Ladačkon, prevod iz srbsčine)*.¹³

Ob prazniku vseh svetih je Mukič objavil prevod kratke zgodbe *Mindenszentek (Vsisve-covo)* madžarske avtorice Zsuzse Gyöngy Török,¹⁴ v zadnji decembrski številki pa še *Pau-naučno sveklino Istvána Feketeja (Éjféli világosság)*.¹⁵

2.2 Porabski (Slovenski) koledar

Slovenski koledar, letopis Slovencev na Madžarskem, je začela leta 1986 izdajati Demokratična zveza južnih Slovanov, pred tem je bila tradicija izdajanja letopisov Slovanov na Madžarskem dolga že nekaj desetletij.¹⁶ Uredništvo *Slovenskega koledarja* je praktično že od začetka v koledar vključevalo tudi leposlovje. *Koledar* je sprva izhajal v knjižnem jeziku, po letu 1990 pa je bilo vedno več prispevkov objavljenih v porabščini (Just 2003: 151). Od 2010 letopis izhaja pod naslovom *Porabski koledar*.

Prevodno literaturo je prvič zaslediti v koledarju za leto 2007, in sicer je Milan Vincetič v prekmurščino prevedel tri pesmi Klarise Jovanović: *Vsakšo neparno nouč, Slednje mazanje in Želénje*.

V *Porabskem koledarju* za leto 2011 je objavljen Vincetičev cikel *Deuecher* iz pesniške zbirke *Finska*, za katerega avtor pravi, da ga je ob katastrofi v madžarskem mestu Devecser »prestavo v domanjo rejč«.

V istem koledarju je izšel tudi prvi pesemski prevod Dušana Mukiča, škotska balada *Sir Patrick Spens*. Od tedaj Mukič v *Porabskem koledarju* redno objavlja svoje prevode. V *Porabskem koledarju 2012* je objavil svoj prvi prozni prevod, kratko zgodbo *Čaren pes* madžarskega

11 *Porabje*, od 9. 4. 2020 do 9. 7. 2020.

12 *Porabje*, 9. 3. 2023.

13 *Porabje*, 13. 4. 2023.

14 *Porabje*, 2. 11. 2023.

15 *Porabje*, 21. 12. 2023.

16 Antifašistična fronta južnih Slovanov na Madžarskem je leta 1946 začela izdajati *Narodni kalendar*, letopis Slovencev, Hrvatov in Srbov na Madžarskem. Slovenci so v *Narodnem kalendarju* objavljali le občasno, od 70. let prejšnjega stoletja pa je bilo slovenskih objav vedno več (Just 2003: 106–107).

pisatelja Géza Csátha. O tem prevodu Mukič pravi,¹⁷ da je na zgodbo naletel med listanjem pisateljve zbirke kratkih zgodb. Ker sta se mu besedišče in pripovedni slog zdela dovolj preprosta, je začutil, da jo lahko kakovostno prevede v porabsko narečje. Z nasveti mu je ogromno pomagal oče, Francek Mukič, in »v veliki meri je torej tudi njegova zasluga, da [je Dušan] stopil na pot prevajalca v porabščino«. Poleg Csáthove kratke zgodbe so v istem koledarju objavljeni še trije Mukičevi prevodi: Aranyeve balada *Tica Gica (Ágnes Asszony)*, Goethejeva balada *Čüdežni krau (Der Erlkönig)* ter Byronova pesnitev *Childa Harolda slobaud*.

V koledarju za 2013 je Mukičev prevod ljudske pripovedke v verzih, ki jo je zapisal Valentin Vodnik, *Pegam ino Lambergar* (prevedeno iz osrednjeslovenskega govora).

Naslednje leto je Mukič objavil prevod škotske balade *Edvard*, v istem koledarju je tudi madžarska ljudska pravljica *Zgodba od pravičnoga krala Matjaža*, ki jo »je v porabsko narečje prejknapisala« Ema Sukič.

V naslednjih letih je Mukič v *Porabskem koledarju* objavil sledeče prevode: srbsko balado *Smrt matere Jugovičov* (2015, prevedeno iz srbsčine), madžarsko ljudsko balado *Kómúves Kelemen (Koloman Zidar, 2016)* in *Ciganjsko balado* (2017).

V koledarju za leto 2017 so še prevodi pesmi Franca Milošiča, ki jih je »na domanji gezik obrno« Milan Vincetič: *Haloške pesmi, Stenska vöra, Domanja njiva, Brazde, Nindri indri*.

V *Porabskem koledarju 2018* je Mukičev prevod Aranyeve balade *Staroga Dovca siraute*. Prevod je nastal ob 200-letnici rojstva tega madžarskega pesnika. Mukič uvodoma zapiše, da je tema sirot, ki po smrti svoje matere dobijo mačeho, stara, ljudske pesmi s tovrstno tematiko pa poznajo tudi v Porabju, npr. *Mam'ca so zaspali*. V isti izdaji koledarja so še prevodi Vincetiča, ki je »na prekmursko-porabsko rejč obrno par pesmi« iz pesniške zbirke *Sejalec* (»po domanjoj rejči Sejač«) Jožeta Ternarja, in sicer: *Vöter, Pesen zemle, Sprtrolejt, Večer, Ravnica, Borovo gostüvanje, Brezdoumec, Ešče san val*.

V naslednjih koledarjih so samo prevodi Dušana Mukiča: črnogorska balada *Zidanje skadra* (2019, prevedeno iz črnogorščine), *Bojna s sodakom Istvána Tömörkénya* (2020), španska balada *Bejla dama* in Kersnikova *Kmetska smrt (Paverska smrt, 2021)* ter francoski baladi *Krau Renaud* in *Mornar se povrné* (2022). V koledarju za 2024 je Mukič objavil Kreslinovo *Edna pesen*, ki jo je prevedel za praznični sprejem ob dnevu državnosti Republike Slovenije in ob zaključku mandata generalne konzulke Metke Lajnšček v Monoštru junija 2023. V istem koledarju je objavljen še Mukičev prevod angleške balade *Legenda o sirauti Evlin Raj* (prevod iz angleščine).¹⁸

17 Informacijo mi je posredoval Dušan Mukič.

18 Podatke o jeziki, iz katerih je prevajal, in druge informacije o svojih prevodih mi je posredoval Dušan Mukič. Kjer ni napisano drugače, so prevodi narejeni iz madžarščine.

2.3 Knjižna zbirka *Med Rabo in Muro*

Na pobudo Ernesta Ružiča je založba Franc-Franc leta 1998 v sodelovanju z Zvezo Slovencev na Madžarskem začela izdajati leposlovno knjižno zbirko *Med Rabo in Muro*. Zbirka je bila osnovana z namenom, da bi za slovensko porabsko manjšino sistematično izdajali leposlovje v porabskem narečju in v knjižnem jeziku, kar naj bi pripomoglo k ohranitvi in dvigu (narečne) jezikovne ravni in okrepitvi kulturne in narodnostne identitete (Koletnik 2020: 312). Velja za »duhovni most, ki povezuje Slovence na Madžarskem z matičnim jezikovno-kulturnim prostorom« (Tivadar 2022: 75). V zbirki vsako leto izide po ena knjiga, ki jo naročniki *Porabja* ob koncu leta prejmejo kot knjižni dar.

V zbirki *Med Rabo in Muro* je izšla večina knjižnih prevodov v porabščino.¹⁹ To so:

- Milan Vincetič: *Parnik v ajdi = Šift v idini*;²⁰ prevod: Marijana Sukič;
- Feri Lainšček: *Mislice: pravljice/prpovejsti*; prevod: Marijana Sukič, Milan Vincetič in Feri Lainšček;
- Feri Lainšček: *Deček na dedovem kolesu = Pojep na dejdekovom biciklini*; prevajalec ni naveden, Just in Koletnik (2022: 132) pravita, da je prevod v porabščino delo Marijane Sukič;
- Karolina Kolmanič: *Njena razpotja = Njena razpoutja*; prevod: Milan Vincetič, jezikovni pregled je opravil skupaj z Marijano Sukič;
- Francek Mukič: *Garaboncijaš in Vtrgnjene korenjé*; prevod: avtor sam;²¹
- Milan Vincetič: *Pobeglo morje = Vujšlo mordje*; prevod: avtor sam, jezikovni pregled narečne verzije: Marijana Sukič;
- Dušan Šarotar: *Ostani z mano, duša moja = Ostani z menov, dūša moja*; prevod: Milan Vincetič in Marijana Sukič;
- Štefan Kardoš: *Zajčja sled = Zaveča sled*; prevod: Štefan Kardoš in Marijana Sukič;
- Bea Baboš Logar: *Spominke = Spoumenke*; prevod: Milan Vincetič in Marijana Sukič;
- Milan Vincetič: *Lebdeča prikazen = Lebdečja prilika*; prevod: Milan Vincetič in Marijana Sukič;
- Branko Šömen: *Rakičanski breg = Monoštterski brejg*; prevod: Marijana Sukič;
- Milan Vincetič: *Luna na mesecu = Luna na mejseci*; prevod: Marijana Sukič;
- Štefan Kardoš: *Stric Geza gre v Zaturce = Geza bači dé v Zaturce*; prevod: Dušan Mukič, slovarček s prevodi besed v madžarščino: Marijana Sukič;

19 V Ružičevi *Pesmi Črnih mlak* so v narečju le uvodi v poglavja. Novelo *Železna zibelka = Železna zibeu* je Roš po besedah urednika Francija Justa napisal v seniškem govoru. Roš je tudi avtor obeh delov *Škrata Babilona*, prevajalec v knjigi ni naveden. Lainšček je pesmi, objavljene v *Komi de ravnica bejla = Komu bo ravnica bela*, izvorno napisal bodisi v narečju bodisi v knjižnem jeziku (Koletnik 2020: 314), sam je tudi avtor prevodov.

20 Zaradi preglednosti so naslovi navedeni najprej v knjižnem jeziku in nato v narečju.

21 *Črnošolec/Garaboncijaš* je prvi porabski roman, izšel je tudi v madžarščini. Posebnost prevodov obeh Mukičevih romanov je, da ne gre za čisti prevod, saj se posamezni deli romanov med seboj razlikujejo.

- Norma Bale: *Ptice dronovke* = *Ftice dronovke*; prevod: Dušan Mukič, jezikovni pregled in slovarček: Marijana Sukič;
- Dušan Mukič: *Ljubljana skoz' moja očala* = *Ljubljana skaus aukole moje*; prevod: avtor sam, jezikovni pregled in slovarček: Marijana Sukič;
- Štefan Kardoš: *Stric Geza pripoveduje* = *Geza bači pripovejda*; prevod in slovarček: Dušan Mukič.²²

2.4 Drugo

Leta 1995 je Zveza Slovencev na Madžarskem pod uredništvom Milana Vincetiča in Marijane Sukič izdala skupinsko knjigo Lainščka, Roša in Vincetiča *Srebrni breg* = *Srebrni brejg*, v kateri je 11 kratkih zgodb v knjižnem jeziku »z vzporednimi prevodi avtorjev samih v prekmursko narečje, kot se govori v Porabju« (Koletnik, Valh Lopert, Zemljak Jontes 2019: 52).

Akoš Dončec je leta 2018 izdal prevod Saint-Exupéryjevega *Malega princa*, in sicer z naslovom *Mali kralič*. Pri prevajanju se je naslanjal na več prekmurskih podnarečij (Dončec 2021: 5–6). Ker Dončec izhaja iz Porabja, je besedilo po besedah lektorice prevoda Maje Hajdinjak vključevalo tudi starinske izraze, ki jih v Prekmurju, predvsem med mladimi, ne uporabljajo več. Cilj jezikovnega urejanja prevoda je bil besedilo približati »govorcem iz celotnega Prekmurja, ob tem pa poskušati ohraniti prizvok stare prekmurščine« (Tivadar 2022: 26).

Dušan Mukič je bil leta 2011 slavnostni govornik na proslavi ob slovenskem kulturnem prazniku v Monoštru. Svoj govor je sklenil s Prešernovimi verzi v porabščini: »Aj živejo vsi narodi, šteri čakajo tisti den, gda se lüdstva pod soncem nedo več korila. Vsikši aj bau slobouden, sousedge aj se poštüjejo.« Prevod *Zdravljice* je kasneje izpilil – l. 2020 je bila zapeta na proslavi ob kulturnem prazniku. Verzi so natisnjeni na zadnji platnici publikacije *Porabje z otroškimi očmi: malo drugačen pogled*.

3 Zaključek

Literarni prevodi v porabščini so začeli izhajati v zadnjih dveh desetletjih. Porabcem omogočajo spoznavanje slovenske in tuje književnosti v njihovem maternem jeziku, hkrati pa predstavljajo tudi doprinos pri poskusih revitalizacije porabskega narečja. Naraščajoče število prevodov v zadnjem obdobju je predvsem posledica individualne iniciative Dušana Mukiča, k prevodni praksi pa bi bilo morda smiselno tudi načrtno spodbujati.²³ Največ prevodov so do zdaj prispevali Porabca Dušan Mukič in Marijana Sukič ter Milan Vincetič. Pod prevodi v porabščino se podpisujejo tudi drugi literarni ustvarjalci s slovenske strani meje.

22 Posebnost tega Kardoševega dela je, da ga je avtor najprej napisal v svojem križevskem govoru in nato prevedel v knjižni jezik. Mukič je v gornjeseniški govor prevajal po prekmurskem originalu. Kardoš in Mukič sta o tem spregovorila na predstavitvi knjige 13. 3. 2024 v Monoštru.

23 Morda z natečajem, kot so npr. *Porabske litere*.

O tem, ali so ti prevodi dejansko v porabski različici prekmurskega narečja, naj presodijo rojeni govorniki in dialektologi.

Iskanje neknjižnih prevodov v porabščini je podobno iskanju igle v senu. Prispevki v tedniku *Porabje* in v *Porabskem (Slovenskem) koledarju* namreč niso natančno popisani v COBIB-u, poleg tega pa so vsa slovenska narečna besedila zavedena pod slovenski jezik, saj baza podatkov nima predvidenih šifrantov za narečja. Podatek o narečnosti besedila praviloma najdemo v formatu COMARC.

Popis prevodov je začetni prispevek k proučevanju prevodne prakse v porabščini, vsekakor pa področje ponuja možnosti za nadaljnje raziskovanje.

Viri

- LAINŠČEK, Feri, ROŠ, Miki, VINCETIČ, Milan, 1995: *Srebrni breg = Srebrni brejg*. Monošter: Zveza Slovencev na Madžarskem.
- Med Rabo in Muro* (knjižna zbirka). Murska Sobota: Franc-Franc/Argo, društvo za humanistična vprašanja; Monošter: Zveza Slovencev na Madžarskem.
- NOVAK, Valentina, MUNDA HIRNÖK, Katalin, NOVAK LUKANOVIČ, Sonja (ur.), 2021: *Porabje z otroškimi očmi: malo drugačen pogled*. Ljubljana: Inštitut za narodnostna vprašanja.
- Porabje: tednik Slovencev na Madžarskem*. Monošter: Zveza Slovencev na Madžarskem. <https://www.dlib.si/> in <http://www.porabje.hu/>
- Porabski (Slovenski) koledar: letopis Slovencev na Madžarskem 1986–2024*. Monošter: Zveza Slovencev na Madžarskem.
- SAINT-EXUPÉRY, Antoine de, 2018: *Mali kralič*. Markišavci: Animus.

Literatura

- DONČEC, Akoš, 2021: *Samostalnik v prekmurskem prevodu Malega princa*. Magistrsko delo. Maribor: Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta.
- JESENŠEK, Marko, 2018: *Prekmurski jezik med knjižno normo in narečjem*. Maribor: Univerzitetna založba Univerze (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 129).
- JUST, Franci, 2003: *Besede iz Porabja, besede za Porabje: pregled slovstva pri porabskih Slovencih*. Murska Sobota: Franc-Franc (Zbirka Podobe Panonije).
- JUST, Franci, KOLETNIK, Mihaela, 2022: Prekmurska narečna poezija Ferija Lainščka. *Slavistična revija* 70/2. 127–141. <https://srl.si/ojs/srl/article/view/4010/3526>
- KOLETNIK, Mihaela, 2020: Narečna podoba Lainščkovih »verzušev«. Jerca Vogel (ur.): *Slovenščina – diskurzi, zvrsti in jeziki med identiteto in funkcijo. Obdobja 39*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 311–316. https://centerslo.si/wp-content/uploads/2020/11/Obdobja-39_Koletnik.pdf
- KOLETNIK, Mihaela, VALH LOPERT, Alenka, ZEMLJAK JONTES, Melita, 2019: Language Variety Translation as a Factor in Maintaining Minority Identity. Ada Gruntar Jermol, Mojca Schlambergar Brezar, Vlasta Kučič (ur.): *Translation and/und Migration = Prevajanje in migracije*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete (Zbirka Prevodoslovje in uporabno jezikoslovje). 52–65. <https://ebooks.uni-lj.si/zalozbaul/catalog/view/160/256/4123-1>
- TIVADAR, Hotimir idr., 2022: *Prekmurščina, kinč predragi: živa prekmurska kulturna dediščina v zvoku in pisavi*. Ljubljana: Mladinska knjiga.